

Список використаних джерел

1. Вибори після Перемоги: що може змінитися. *Українська правда*. 2023. 14 січня. URL: <https://www.pravda.com.ua/columns/2023/01/14/7384568/> (дата звернення: 01.04.2024).
2. ЦВК працює над вдосконаленням виборчого процесу повоєнних виборів. *IFES Україна*. URL: <http://surl.li/shkau> (дата звернення: 01.04.2024).
3. Перші повоєнні вибори: які законодавчі аспекти необхідно буде врегулювати. *Громадянська мережа ОПОРА*. 2023. 30 березня. URL: <http://surl.li/shkaj> (дата звернення: 03.04.2024).
4. Ключев О. Очевидна неочевидність: як Україна обиратиме парламент X скликання? *Українська правда*. 2023. 14 квітня. URL: <https://www.pravda.com.ua/columns/2023/04/14/7397861/> (дата звернення: 03.04.2024).
5. Про пропозиції щодо вдосконалення законодавства України, спрямовані на забезпечення підготовки та проведення виборів після припинення чи скасування воєнного стану в Україні : Постанова ЦВК від 27.09.2022 р. № 102. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0102359-22#Text> (дата звернення: 01.04.2024).

Кондратьєва Крістіна Авінашівна

Здобувач другого рівня вищої освіти,
спеціальність «Публічне управління та адміністрування».
Донецький національний університет імені Василя Стуса

ПОРТАЛ "ДІЯ" ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ІНСТРУМЕНТ Е-ВРЯДУВАННЯ ПІД ЧАС ВІЙНИ

У контексті сучасної військово-політичної ситуації в Україні, важливо вивчати ефективні інструменти електронного урядування, які можуть забезпечити надійну та швидку взаємодію громадян з державою. Одним з таких інструментів є портал «Дія», який забезпечує оперативне надання державних послуг онлайн та слугує інструментом взаємодії між владою та суспільством. Дослідження порталу «Дія» як ефективного інструменту е-урядування під час війни, дозволяє розкрити його потенціал у забезпеченні надійної та швидкої взаємодії громадян з державою в умовах кризової ситуації.

У 2019 році Президентом України Володимиром Зеленським була представлена концепцію «держави в смартфоні», що передбачала взаємодію громадян з державою через мобільні телефони. Того ж року розпочалися

роботи над брендом «Держава в смартфоні», електронною ідентифікацією та переведенням державних послуг в онлайн. У вересні 2019 року урядом впроваджено концепцію під брендом «Дія», яка передбачала надання державних послуг через веб-портал та мобільний додаток [9; 2]. Уже на кінець 2021 року в порталі «Дія» було доступно 72 послуги, а в застосунку – 9 [4].

Звісно, від самого початку створення портал мав свої особливості та недоліки, такі як складний механізм ідентифікації та авторизації, а також труднощі з долученням та використанням. Це сприяло поширенню недовіри серед громадян і сумнівів щодо використання даного сервісу. Однак постійні удосконалення сервісу та зміни в обстановці в країні, які відзначились зростанням потреб громадян у переході до онлайн-взаємодії, перетворили цей застосунок у реальний та дієвий інструмент взаємодії держави з громадянами.

Таким чином, можемо стверджувати, що на початок 2022 року Україна стала потужною країною в галузі діджиталізації. Країною, що успішно реалізовує онлайн-формат суспільної взаємодії. У сучасних умовах діджиталізаційні можливості держави стали ключовим інструментом для активізації комунікації та взаємодії в суспільстві. Ця активність охоплює різні сфери, що стали актуальними в умовах військового конфлікту та об'єднали різні суб'єкти діджиталізаційної трансформації, такі як держава, бізнес, ІТ-спільнота, громадяни, міжнародні організації та громадськість.

В умовах війни створена державою єдина онлайн-плат-форма «Дія» є ефективним інструментом взаємодії держави з громадянами. Це стосується і можливостей використання онлайн-документів (закордонний паспорт, ковід-сертифікати, довідка внутрішньо переміщеної особи тощо). Перелік доступних документів постійно оновлюється. В умовах війни, коли багато українців втрачають свої домівки та вимушені тікати на інші, більш безпечні території, інколи без жодних документів, застосунок «Дія» стає подекуди єдиним джерелом отримання власних документів, ідентифікації особи [8, с. 178].

Актуальною цифровою ініціативою в умовах воєнного стану в Україні, є платформа Дія.Бізнес. Варто виділити два ключові нововведення. По-перше, центральні органи виконавчої влади запустили цифрову платформу взаємодії для допомоги з релокації бізнесу. Державне підприємство «Прозорро.Продажі» спільно з маркетплейсом E-Tender розробило ІТ-систему, яка дозволяє надавати заявки як підприємствам, що потребують переміщення, так і компаніям, готовим надати для цього приміщення чи інші активи. Платформа дозволяє не лише збирати та опрацьовувати такі запити, а й моніторити онлайн процес переїзду, що реалізовується Міністерством економіки України спільно з іншими учасниками [1]. По-друге, Кабінет Міністрів України прийняв Постанову «Про затвердження Порядку надання роботодавцю компенсації витрат на оплату праці за працевлаштування внутрішньо переміщених осіб

внаслідок проведення бойових дій під час воєнного стану в Україні», яка передбачає компенсацію для бізнесу в розмірі 6700 гривень за кожную працевлаштовану внутрішньо переміщену особу [7]. Отримати таку компенсацію можна, оформивши безкоштовну заявку за допомогою сервісу Дія.Бізнес.

У 2022 році запущено чат-бот під назвою «єВорог», який активується через додаток «Дія». Він призначений для збору інформації для Збройних Сил України про розташування та рухи противника, такі як скупчення і переміщення техніки, позиції артилерії, радіолокаційні станції, склади з боєприпасами, транспортування техніки залізницею, польові аеродроми для гвинтокрилів, розташування керівного складу противника, а також дислокацію або місця проживання окупантів з використанням геопозиції. Ця потужна цифрова ініціатива стала ефективним засобом документування ворожих злочинів, а застосування новітніх технологій дозволяє ідентифікувати виконавців цих злочинів через Інтернет [3]. З початку війни вже понад 364 тисячі українців скористалися даним чат-ботом.

Через воєнні події багато українців втратили своє житло або їхні домівки постраждали від російських атак. Тому, одним з головних завдань держави стало забезпечення можливості для українців придбати нове житло за вигідними умовами та якнайшвидше повернутися до своїх рідних домівок. У даному контексті, в жовтні 2022 року Міністерство цифрової трансформації успішно запустило в додатку «Дія» послугу доступного кредитування під назвою «єОселя» [5, с. 119].

Починаючи з грудня 2022 року, на порталі «Дія» внутрішньо переміщені особи, особи з інвалідністю, батьки, літні люди та шукачі роботи можуть знаходити всю необхідну інформацію щодо державних послуг у розділі «Дія. Безбар'єрність». Ці групи громадян України отримують можливість дізнатися про те, як знайти першу роботу, отримати пенсію, знаходячись у пошуку роботи, вирішити питання трудової діяльності після 60 років, виїхати за кордон та отримати іншу важливу інформацію [5, с. 119].

Варто зазначити, що, в умовах війни, застосунок «Дія» систематично оновлює свої сервіси, враховуючи актуальні проблеми громадян, серед яких реєстрація пошкодженого майна, отримання статусу безробітного, компенсації за втрату роботи, автоматична реєстрація на отримання грошової допомоги від ООН для внутрішньо переміщених осіб, а також отримання кредиту на житло для цієї категорії осіб. Застосунок також пропонує сервіс «Життєві події та ситуації», що дозволяє отримати інформацію про те, «куди звертатися та як діяти у випадку різних приємних та не дуже, очікуваних або несподіваних подій та ситуацій» [6]. Завдяки даному застосунку реалізується збір фінансових пожертвувань як для потреб армії, так і для гуманітарної підтримки. Окрім

того, введено нову опцію під назвою «Допомогти армії», що є основним каналом для грошових внесків на підтримку України та дає можливість громадянам активно долучитися до допомоги державі в умовах війни.

Таким чином можемо констатувати, що гнучкість та мобільність взаємодії через онлайн-платформу «Дія» створюють унікальну можливість оперативно реагувати на нові суспільні виклики та формувати стратегію держави в умовах постійних змін, що відбуваються в сучасній Україні. Цей аспект суттєво впливає на життя кожного громадянина. В умовах воєнного конфлікту держава активно інтенсифікує діалог з громадськістю в онлайн-режимі з метою ефективного вирішення нагальних проблем. Тому, без заперечень, оцінка ефективності та подальший розвиток порталу «Дія» можуть сприяти покращенню якості життя громадян та оптимізації державного управління в умовах воєнного конфлікту.

Список використаних джерел

1. В Україні запустили єдину платформу цифрової взаємодії для допомоги в релокації бізнесу. Дія.Бізнес. URL: <https://business.diia.gov.ua/cases/iniciativi/v-ukraini-zapustili-edinu-platformu-cifrovoi-vzaemodii-dla-dopomogi-v-relokacii-biznesu> (дата звернення: 23.03.2024).
2. В Україні презентували бренд «держави у смартфоні». *LB.ua*. 27 вересня березня 2019. URL: https://lb.ua/news/2019/09/27/438454_ukraine_prezentovali_brend.html (дата звернення: 23.03.2024).
3. Допоможи ЗСУ знищити окупанта: Мінцифра запускає чатбот «Ворог». URL: <https://thedigital.gov.ua/news/dopomozhi-zsu-znishchiti-okupanta-mintsifra-zapuskae-chatbot-evorog> (дата звернення: 23.03.2024).
4. Когут К. Оновлення додатку «Дія» – що тепер доступно житомирянам. 3 грудня 2021 року. URL: <https://izhytomyryanyn.com/uk/news-6430> (дата звернення: 23.03.2024).
5. Лопушинський І. П., Ключевський В. І., Момоток О.П. Особливості надання публічних (електронних публічних) послуг в умовах воєнного стану в Україні. *«Журнал наукові інновації та передові технології»*. 2023. №4 (18). С. 110-123.
6. Портал Дія. 2024. URL: <https://diia.gov.ua/> (дата звернення: 12.02.2024).
7. Про затвердження Порядку надання електронних публічних послуг в автоматичному режимі: постанова Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2022 року № 868. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennia-poriadku-nadannia-elektronnykh-publichnykh-posluh-v-avtomatychnomu-rezhymi->

868-050822 (дата звернення: 23.03.2024).

8. Українське суспільство в умовах війни. 2022: Колективна монографія / С.Дембіцький, О. Злобіна, Н. Костенко та ін.; за ред. член.-кор. НАН України, д. філос. н. Є. Головахи, д. соц. н. С. Макеєва. Київ: Інститут соціології НАН України, 2022. 410 с.

9. Я мрію про державу у смартфоні – Володимир Зеленський. *Офіційне інтернет-представництво Президента України*. 23 травня 2019. URL: <https://www.president.gov.ua/news/ya-mriyu-pro-derzhavu-u-smartfoni-volodimir-zelenskiy-55585> (дата звернення: 23.03.2024).

Кобус Олена Сергіївна

Кандидат фізико-математичних наук, доцент,
завідувач кафедри ТЗК ЦКБ ННІ ІБ СК.

Національна академія СБ України.

ORCID: 0000-0003-3130-6515

Бондаренко Степан Юрійович

Фахівець кафедри ТЗК ЦКБ ННІ ІБ СК.

Національна академія СБ України

ORCID: 0000-0001-8328-5117

НАСЛІДКИ ДИСТАНЦІЙНОЇ РОБОТИ ТА ПОЛІТИКИ BYOD ДЛЯ КІБЕРБЕЗПЕКИ

Стрімке поширення дистанційної роботи та політики використання власних пристроїв (BYOD) в організаціях зробило революцію на сучасному робочому місці, пропонуючи гнучкість, продуктивність та економію коштів. Однак ці тенденції також створюють значні виклики кібербезпеці, оскільки віддалені працівники отримують доступ до конфіденційних даних і корпоративних мереж з різних місць і пристроїв. Авторами розглядається вплив дистанційної роботи та політики BYOD на кібербезпеку. Завдяки науковому аналізу сучасних тенденцій, викликів, найкращих практик і новітніх технологій ця робота має на меті забезпечити організації знаннями і стратегіями, необхідними для зменшення ризиків кібербезпеки в епоху дистанційної роботи і BYOD.

Поява дистанційної роботи та політики принесення власних пристроїв (BYOD) трансформувала традиційне робоче місце, дозволивши працівникам працювати з будь-якого місця, використовуючи свої персональні пристрої для доступу до корпоративних ресурсів. Хоча ці тенденції пропонують численні